

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adnak vissza.

Válság-hírek.

Debreczen, június 18.

(Dsk.) Mint minden bizonytalan helyzet alkalmából, úgy a kiegyezésnek nagy horderejű s köztudat szerint nagyon nehezen megoldható kérdéseinek megvitatása s kialakulása közben fölmerülnek a legképtelenebb válság-hírek. Odaát „buktatják“ Széll Kálmánt s innen hangok emelkednek, hogy Körbernek mennie kell. Hogy a Körber dolgában mi igaz, azt nem tudjuk — de hogy a Széll Kálmán pozíciójára vonatkozó hírekben mi nem igaz, azt igen. Jól értesült helyről kapta a közvélemény a megnyugtatót, hogy Széll kormánya szilárdabban áll, mint valaha, úgy felső bizalom tekintetében, mint azon alap-elv következetességében, hogy magát s általa az országot lefőzetni nem enged. Maga a korona kifejezte azt, hogy a miniszterelnökök és kormányaik megegyezése tekintetében nincsenek aggodalmi, de a parlamentekben fog megrekedni a kiegyezés.

Nos hát nyilvánvaló, hogy tisztességes kiegyezést a mi magyar parlamentünk elfogad, de az osztrák parlament nem. Mert azt a saját szétroncsoltsága mellett nagyjában szipolyozási szándék is vezérli s így bizonyos, hogy a kiegyezés ügye, mely a múlt napokban látszólag kissé jobban állott, most már ismét rosszabbra fordult. Oly beszéd — minő a Körberé volt a bécsi főrendek házában, melyben Ausztria miniszterelnöke most már a saját személyében üzeni meg a háborút a magyar kormánynak, nem más, mint a végső eszköz előszedése oly helyzet létrehozására, melyben Széll Kálmán kényszerítve legyen vagy megadni magát, vagy leköszönni. Az osztrák sajtó, mely pár héttel ez előtt merészen fújta a harczi riadót Magyarország ellen, most újból ferdtésektől s gyanúsításoktól duzzadó cikkekkel támad ellenünk. E támadásokkal foglalkozni valóban nem érdemes, a mit azonban tudomásul kell vennünk, azaz alaphang, mely ebből a zürzavaros lármából felénk hangzik: az igazságosságnak az a teljes hiánya, mely jóformán kizárja a megegyezést. Az osztrák közvé-

leményből az igazságérzetet rendszeresen és mesterségesen kiölték, vele megsemmisítették az erkölcsi alapot, mely nélkül a több tekintetnél fogva fontos közgazdasági szövetség fenn nem állhat.

Az osztrák izgatások oda juttatták a dolgokat, hogy most már a közgazdaság gyakorlati tényezői is komolyan kezdenek számolni a vámügyi szétválás eshetőségével s mivel ily átalakulás bizonyos átmeneti rázkódások nélkül nem képzelhető természetes, hogy a tőzsdék kedvezőtlenül ítelték meg a kiegyezési ügy fenyegető meghiusulását, úgy hogy Körber legutóbbi beszéde jóformán lerombolta azt a kedvező hatást, melyet a délafrikai béke helyreállításától vártak.

Példa erre, hogy *politikai pártkülömbőség nélkül* kezdenek a vámterületi egység ellen akezióba lépni az arra hivatott elemek. Nem akar ez sem ijesztés, sem retorsió lenni kifelé, — ámde jogos önvédelem belülről.

Jó lesz hát meggondolni a históriát oda át is s gyöngédebb hurokat pengetni.

A „Szabadság“ tárczája.

Frájer ur Füstös.

Írta: Pakots József.

A kaszárnyafolyosó csendjét erős dörengés verte föl. A legénységi szobákban ijedten ütötték föl fejüket a takarók alól a katonák s a hajnali álmukat valami nyomasztó érzés fekdte meg.

Kint a folyosón negyedórával az ébresztő előtt fejbe lőtte magát az inspektió, frájer ur Füstös.

Az öngyilkosság nagy riadalmat keltett a kaszárnyában. A legénység rémült arezezal csoportosult a holttest körül és fojtott keserőséggel nézte a még meleg ember — roncsot.

A kórházból sietve futott keresztül az udvaron az inspektió ezredorvos és dühösen dörmögte:

— Hogy a menydörgős menykő üssön a parasztjába! Még várhatott volna ezzel a komédiával. Legalább a piquet-pártimat fejezhettem volna be.

Mikor az ezredorvos odaért, akkor odabent a boltozatos mell mögött már bevégezte zakatoló munkáját az ökölnyi husdarab. Frájer ur Füstös express távozott el a földi siralomból. Ezt a tény-

közömbösen konstatalta az ezredorvos és valamit firkálni kezdett.

A folyosó végéről kardesörtetve robbogott elő a „fenevad“. Dimitrovics kapitány volt ez, a nagy vörös rácz és nyomában alázatosan lépkedett hadnagy ur Skerlitz.

— Svájneráj! — hangzott a fenevad bömbölő hangja! Mi történt itt?

A legénység ijedten huzódott vissza. Czifrák őrmester haptákba esapta magát és jelentette:

— Frájer ur Füstös megszegte a katonai fegyelmet. Felszakította a tizes tölténydobozt és golyót vett ki belőle. Aztán agyonlőtte magát. Meghalt. Különben pedig még maga írta meg a reggeli jelentést az inspektióról.

A kapitány átvette a jelentést. A rovatok a frájer ur Füstös ügyetlen, iromba kezeirásával voltak betöltve. A „különös események“ rovatában a következőket jegyezte be az öngyilkos.

— Ejféltájban háromnegyed öt óraker föbelöttem magamat. Semmi más nem történt.

— Dummhájt! — Harsogta dühöngve a fenevad és rámondult a legénységre:

— Mossátok föl a vért, barmok!
 A legények megriadva engedelmes-

kedtek. A konyhából meleg vizet hoztak föl és mosni kezdték a folyosót.

A fenevad, aki hidegen nézte a legénység munkáját, egyre morgott és elfojtott dühvel mondta Skerlitz hadnagynak:

— Ezek a magyar parasztok kötnivaló gazemberek. Ésküt merek rá tenni, hogy csak azért ölik magukat, hogy bennünket kompromitáljanak. — Nem igaz?

— Természetesen, kapitány ur!
 — Vagy nem bánunk mi velük elég emberségesen?

— Hogyne, kapitány ur!
 — Hogy a sitergő lstennyila? . . .

Agyonverem a kutyát! Hat órai kurtavasat kap!

A hadnagy helyeslőleg bólintott a fejével.

— Nincs más mód — mondta — ki kell köttetni. Hadd járjon egy kis bosztont. A kapitány felütötte a fejét.

— Hm, te nem aludtál ma, hadnagy ur! Álmosnak látszol. Talán bálban voltál?

— Igenis kapitány ur! De nagyon polgári mulatság volt. Azok a parasztnyuzók rendezték és annyi volt ott a prókátor, hogy minden adósságom eszembe jutott.

A fenevad kaczagott.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 18.

Még ma is a Pavlovics-ügy kísér-tett. Krasznay Ferencz, a szélbal elegáns atlétája hozta szóba. Bejelentette ugyanis hogy törvényjavaslatot fog benyújtani az iránt, hogy hazafiatlan egyén a Háznak tagja ne lehessen.

A miniszterelnök élénk tetszés mel-lett jelentette ki, hogy a javaslat tárgya-lásába bele fog menni.

Az eszmét pártkülömbőség nélkül rokonszenvvel fogadták.

Hosszabb vita indult meg a népfel-kelesi fegyverekről szóló javaslatnál, de érdeklődést nem tudott kelteni.

A népfelkelőket is jó fegyverekkel kell ellátni. Ez volt a vélemény.

A daliás honvédelmi miniszter mé-labusan hallgatta Pichlerék kifakadásait.

— Mennyi frázis, de mennyi frázis!

Bizony régen pattogott el egyszerre ennyi szóáradatban!

Részletes tudósításunk itt követ-kezik:

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen voltak: *Szell* Kálmán, *Fejérváry* Géza báró.

Elnök jelenti, hogy a francia ka-marák köszönetet szavaztak a martiniquei katasztrófa alkalmából kifejezett részvé-tért. (Tetszés.)

A napirend előtt felszólal:

Krasznay Ferencz: Tegnap azt in-dítványozta, hogy a Pavlovics-ügyben vizsgáló-bizottságot küldjön ki a Ház. Miután arról győződött meg, hogy ez az indítvány nem talált rokonszenvre, más előterjesztése van. Nem lehet megtűrni, hogy a Háznak hazafiatlan tagja legyen. És hogy ez meg ne történhessen, az ösz-

szeférhetlenségi törvényt kell olykép mó-dosítani, hogy hazafiatlan képviselő e háznak tagja ne lehessen. (Helyeslés a szélbalon.) Ez iránt törvényjavaslatot fog benyújtani.

Szell Kálmán miniszterelnök: Már tegnap is kijelentette legmélyebb meg-botránkozását a Pavlovics eset felett. Biztosítja a házat arról, hogy a dolog megtorlás nélkül nem marad. Pavlovics becsületszavára jelentette ki, hogy a do-log nem igaz. Be kell tehát várni a bírói vizsgálatot. A mentelmi jogot megsérteni nem szabad. Ha Krasznay benyújtja jel-zett törvényjavaslatát, úgy annak tárgyalásába bele fog menni. (Általános he-lyeslés.)

A ház ezután harmadszori olvasás-ban is megszavazta a tegnap elfogadott törvényjavaslatokat.

Az állami számvevőszék.

Jakabffy Imre előadó elfogadásra ajánlja az állami számvevőszék szervezé-sére vonatkozó törvény módosításáról szóló javaslatot.

Szell Kálmán miniszterelnök: E ja-vaslat ezéja az, hogy az állami számve-vőszék hivatali létszámának emelése az állami költségvetés tárgyalása alkalmá-val állapítsák meg. A pénzügyi bizott-ságban már többször szóba tették, hogy a miniszteriumok tisztviselői létszámát külön törvényjavaslatban állapítsák meg. Ő meg is igézte, hogy megfontolás tár-gyává teszi az eszmét. Ennek kapcsán bejelenti azt is a háznak, hogy a szólás-szabadság megsértése nélkül módot és alkalmat akar nyújtani arra, hogy a költségvetést rövidebb idő alatt tárgyal-hassa le a ház, mint az eddig történt. Az elmondottak alapján kéri, hogy a javas-lat első §-át hagyják ki. (Helyeslés.)

A ház a javaslatot ily értelemben fogadta el.

A népfelkelők fegyverei.

Münnich Aurél előadó elfogadásra ajánlja a népfelkelés teljes felfegyverzé-séhez szükséges ismétlődő fegyverek be-szerzéséről szóló törvényjavaslatot.

Pichler Győző pártja nevében tiltá-kozik minden hadi költség ellen, mert e folyton fokozódó terheket a nép nem bírja el. Kijelenti, hogy a javaslatot vizs-szautasítja.

Solyossy Ödön báró örömmel üd-vözli a javaslatot, mert az valóban hu-mánus. Egyrészt munkát ad az iparo-soknak, másrészt a családok népfelke-lőknek kellő védelmet nyújt. Üdvözli a javaslatot, a melyet elfogad és elfoga-dásra ajánl. (Élénk helyeslés jobbról.)

Bakonyi Samu azt fejtegeti, hogy a népfelkelőket az idők folyamán a hadse-reg póttartalékának kezdik tekinteni. Ezt bizonyítja az is, hogy most már ismétlődő fegyvereket kérnek számukra. Maga a tény, hogy a népfelkelőknek fegyvert ad-nak kapa, kasza helyett, az humánus, de ezzel egyszersmind hadviselő katonákká teszi őket, a mi ellentétben van a tör-vény szellemével. Felhossa ezután a de-legáció ama határozatát, melylyel póttartalékosok behívására költséget szavaz-tak meg. Ezt a határozatot a delegáció törvénytelenül szavazta meg. És ha a miniszterelnök a jelzett javaslatot be-nyújtja, a függetlenségi-párt a leghatáro-zottabban állást fog foglalni ellene. (He-lyeslés a szélbalon.) Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Rablás az országúton.

Esküdtszéki tárgyalás.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 18.

A debreczeni kir. törvényszék mint esküdtbíróóság ma tárgyalta a ciklus má-sodik bűnügyét. *Smidróczky* István pa-raszt ember a vádlott, aki rablás bü-nette miatt került a debreczeni esküdt-bíróóság elé. A múlt év december havá-ban, a ladányi vásár után találkozott *Nemes* Gáborral, akivel aznap ismerke-dett meg. *Nemes* éppen Nagy-Bajomba

— Remek, eredeti! Pompás fiu vagy!

— Te rád is gondoltunk, kapitány ur. A szép Lóri sokat beszélt rólad.

Dimitrovics kapitánynak tetszett a dolog.

— Jól van — mondotta, aztán meg-merevülve, — majd rátérünk még erre. Hé, Czifrák! tartson iskolát a legény-séggel! Beszéljen a barmoknak az öngyilkosságról.

Czifrák őrmester a legénységi szo-bába parancsolta a katonákat. A halottat egyelőre otthagyták a folyosón és leteri-tették a köpönyegével.

— Tehát-kezdte az őrmester, ma megölte magát fráter ur Füstös. Persze ti azt hiszitek, hogy sajnálni kell.

A katonák lehorgasztották a fejüket. Czifrák őrmester dühbe jött.

Ti állatok vagytok egytől-egyig! Értitek? Mit, hogy még sajnáljátok? Fel kellett volna kötni már régen.

A sváb legény aki a vér felmosása közben folyton keresztet vetett, kifordította szemét, csak a fehérje látszott, mintha hideg lenné.

Czifrák őrmesternek bömbölt a hangja:

Ugy-e arra gondoltál most, hogy mi nem bánunk veletek emberségesen, mi? A sváb legénynek egy arezizma sem rándult meg, csak a szemére borult valami nedves fátol. Őrmester ur Czifrák nyá-jasan közeledett hozzá:

Ugy-e, édes fiam, igazam van? Te most azt gondold magadba: Szegény fráter azért lőtte meg magát mert rosszul bántak vele ezek a hóhérok? Mi?

A legény hallgatott. — Hát ki a hó-hér, mondd! En? A kapitány ur? A szegény sváb legény megingott, oly hatalmas pofont mért az arezára, hogy a fiu szemefehérje egyszerre vérbe borult.

Őrmester ur Czifrák egy kissé le-hült. A pofon lecsillapította véré.

— A katona öngyilkossága nagy bűn, folytatta aztán fontoskodva, nagyobb mindennél!

Ujra dühbe jött. Hiába kereste a formát, nem tudott elég szelidet találni. — Eppen azért — kiáltott bömbölve — mindnyájatokat kikötlek, ha eszetekbe jut az öngyilkosság!

— A legények szörnyü jámbor arezot igyekeztek vágni.

— Na ne is, mert megemlegetitek a Jehovát!

Ennél a káromkodásnál egy jámbor zsidó gyerek felfohászodva furta szemét a plafondra. Őrmester ur Czifrák észre-vette. No fiam, érted nem volna kár, ha holnap már a Josefát völgyében imádkoz-nád a talmudot!

A jámbor katonának megreszkedett a keze, egy köny kibugygyant az arezá-jára: Az őrmester kegyetlen nyugalom-mal mondta:

Hat órai kurtavasat kapsz. Majd megtanítlak én keménységre. Az ilyen

emberekből lesznek aztán az öngyilkosok.

Ennél a gondolatnál ujra elfutotta a méreg Akasztófa nektek, nem golyó. En és a kapitány ur eleget mondtuk nektek, hogy mi a katonai fegyelem. Persze nek-tek nem izlik. Az egyik vissza sirja a dajkáját, a másik az édesanyja kótyéve mellé vágyik. Es még azt mondjátok, hogy rosszul bánunk veletek. Hát nem kellene mindnyájatokat agyonverni? Hi-szen fráter ur Füstös miért halt meg? Mert megsértette a fegyelmet. Hát nem mondtam én, hogy a tizes tölténydobozt nem szabad felnyitni! Mi? Látjátok azért halt meg ő. Ha nem nyitja fel a töltény-dobozt, most isél. Es még ilyennek jár ki a parádés temetés. Az árokba kéne dobni, mint a kutyát! Mert kutyák vagytok ti is. No de várjatok, majd csinálók én itt rendet. Hapták! Megértették? Ti állatok? Hogy állsz ott, te szekérlőes? Ide tartsd a pofád. Nessze. Ez kell nektek. Hadi-lásson csillagokat a szemetek, majd ak-kor nem kívánjátok meg a men ybéli üd-vösséget. Hogy mi nem bánunk jól ve-le-tek?

En és a kapitány ur? Ti piros to-jások.

Majd sorra koczogtatlak mindnyá-jatokat. Majd adok én nektek öngyilkos-ságot. Barmok, gézenguzok! A btreten!

Ez volt a Fráter ur Füstös halotti beszéde.

akart utazni és utban volt az állomás felé, mikor Smidróczky csatlakozott hozzá. Mivel még sok idő volt a vonat indulásig, betértek egy koresmába pálinkázni. Közben Nemes elbeszélte a pajtásnak, hogy teheneket adott el és 260 koronát kapott érték.

Akkor fogamzott meg Smidróczkyban a bűnös gondolat. Mikor a vasut felé indultak és a közelben lévő faiskolához értek: Smidróczky átnyalábolta Nemes, hogy a kabátja alatt lévő pénzes zacskót elvegye tőle. Mindketten részegek voltak, de azért Smidróczkynak sikerült némi dulakodás után a zacskóhoz jutni. Elfutott vele és Szelid Imre kocsis barátjával mulatni mentek, ahol pár óra mulva letartóztatta a csendőrök.

A debreczeni kir. törvényszék mint esküdtbíróóság rablás büntette miatt vont a felelősségre Smidróczky Istvánt, aki eleinte konokul tagadott, noha minden jel a bűnösségét igazolta. Szeőke István dr. volt a törvényszék elnöke és az ő végtelen zsenialitásával olyan megkapó közvetlenséggel hatott a vádlottra, hogy az sirva fakadt és mindent töredelmesen bevallott.

A tárgyalás lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

A vádlott kihallgatása.

Az esküdtszék megalakulván, Szeőke István dr. elnök megnyitotta a tárgyalást. A vádlottat elővezetik és mindjárt megkezdődik a kihallgatása.

Vádlott elmondja, hogy Smidróczky Istvánnak hívják, majd az általános kérdések után, Szeőke elnök megkérdi, hogy bűnösnek érzi e magát:

— Igen.

— Hát mesélje el, hogy történt a rablás!

— Nem tudom elmesélni.

— Miért?

— Nagyon részeg voltam.

— Hát ittak előzőleg?

— Igen. Mikor a vasúthoz mentünk, Nemes Gáborral betértünk a Klein féle koresmába és ott ittunk.

— Nemes is részeg volt?

— Igen. Ő még részegebb volt mint én.

Elnök: Mikor a faiskolához értek, ott mi történt?

— Nem tudom.

— Nem ölelte át Nemes hátulról.

— Nem.

— De nézze: minden jel arra vall, hogy úgy történt. Nemes mellénye és kabátja is el volt szakadva. Ugy-e a pénz elesébitotta?

Szeőke elnök olyan szomorúan, behizelgően mondta ezt, hogy a vádlott sirva fakadt és bünbánóan mondta:

— Bizony elvette az Isten az eszemet.

— És átölelte?

— Igen.

Smidróczky aztán elmondta a rablás részleteit. Elmondta, hogy Nemes Nagy-Bajomba készült és utközben betértek a Klein féle koresmába, ahol mindketten sokat ittak. — Az uton támadt az az ötlete, — hogy Nemesnek a marhák árából szerzett pénzét elrabolja. Miután meglátta, hogy Nemes a kabátja alatt tartja a pénzt: a faiskolához érve, átnyalábolta és némi dulakodás után elvette tőle a pénzes zacskót és elfutott

vele Gáll mérnök házához, ahol az istállóban rejtette el a pénzt, tíz forint híjjával, amit magához vett. Szabó Imrével ment aztán inni és mulatás közben fogták el a csendőrök.

A tanuk vallomása.

A törvényszék az egész ügyben csupán hat tanut hallgatott ki, de mivel a tényállás már eddig tisztára bebizonyult, igen röviden végzett a tanukkal a törvényszék.

Az első tanu Nemes Gábor, a sértett volt. Azt mondta, hogy nagyon részeg volt és csupán ez okból sikerült Smidróczkynak a rablás. Mindössze 15 korona kárt szenvedett, mert a többi pénzt megtalálták a csendőrök.

Nemes Gábornét is kihallgatta a törvényszék, de lényegtelen vallomást tett, amely csupán a férje hazaérkezésére vonatkozott. Utána a két csendőrt, Mazusa Lajost és Négyessy Jánost hallgatták ki. Az elfogatás részletei felől kérdezi ki őket az elnök, majd Klein Salamon koresmáros mondja el vallomását, úgy emlékszik — úgy mond — hogy Nemes és Smidróczky együtt jöttek be a koresmájába a múlt év december havában, amikor a rablás történt. Végül Szabó Imre kocsis vallomása következett.

Szabó elmondja, hogy Smidróczky hívására ment el a koresmába és ott együtt volt vele, amíg csak a csendőrök le nem tartóztatták.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért.

Bálint Zsigmond dr. kir. alügyész mondta el a vádbeszédet, majd Borzsovay Jenő dr. védő ügyvéd hatásos vádbeszéde után az elnök délutánra halasztotta a tárgyalás folytatását.

Délután a kérdések feltétele, a verdikt és az ítélethozatal folyt le. Az esküdtök rablásban mondták ki bűnösnek Smidróczkyt, akit ennek alapján másfél évi börtönrre ítelt a törvényszék.

UJDONSÁGOK.

Az árvák ruhája.

Az ipartestület konfliktusa Jeney r.-kapitánynyal.

A „Szabadság” tegnapi számában megírtuk, hogy a debreczeni ipartestületnek súlyos konfliktusa támadt Jeney Miklós rendőrkapitánynyal s hogy ebből kifolyólag fegyelmi följelentést szándékoznak ellene beadni. Tegnapi hírünkben — a mennyire az ügyről informálva voltunk — azt is megírtuk, hogy az ipartestület ez esetben némi tulbuzgóságot fejt ki, a mit, egy bizonyos határig, ezutal is hangoztatunk, noha most már tisztábban áll előttünk a kellemetlen ügy.

Mindenesetre dicséretére válik az ipartestületnek, ha hivatásának megfelelően, védelmébe veszi a helybeli iparosok érdekeit, ott, a hol ennek szükségét látja. Elismerjük, hogy ebben az irányban különösen a debreczeni ipartestületet nem is érheti gáncs, de viszont akadnak olyan dolgai is, a hol némi tapintatossággal igen könnyen mellőzhetné a késhegyig menő harcot és bizonyos jóakarral elsimíthatná az ellentéteket. Mos-

tani konfliktusa is Jeney r.-kapitánynyal szép simán nyerhetett volna megoldást, kölcsönös kimagyarázással, a helyett, hogy az ügyet tovább forsírozta volna, minden kellemetlen hivatalos torturán keresztül. Sőt az állítólag anyagi érdekükben meg rövidített szabóiparosok is gyorsabban kaphattak volna elégtételt, ha mindjárt csak erkölcsi elégtételt is. Az ipartestületnek azt az eljárását gondoljuk mi kissé tulbuzgónak, mert a higgadság, a kimértség mindenütt és minden alkalommal igen helyénvaló és kívánatos dolog.

A debreczeni szabóiparosok sérelme voltaképpen abban rejlik, hogy a Mária Terézia alapból az egyház által évenként felruházni szokott árvagyermek ruháit ezuttal nem debreczeni iparosokkal készítteti a ref. egyház. Hogy ez sérelmes a debreczeni szabó iparosokra, azt elhiszük; de vajjon nem áll-e jogában az árvaügyi-bizottságnak a munkát annak adni, aki olcsóbban csinálja s ilyen körülmények között, mi jogon zaklatja az ipartestület a vállalkozó megbízottját akkor, midőn főnöke megbízásából jár el, hogy a kereskedelmi ügyletet megkösse?

Azt is panaszolják a szabók, hogy az árvaügyi-bizottság pályázat mellőzésével adta oda a munkát. Ez csakugyan helytelen eljárás volna, ha a bizottság eme ténykedése bárminemű szankezionált alapszabályokba ütköznék, de lehet, hogy az árvaügyi-bizottságnak ehhez is joga van.

Mi, bármennyire elismeréssel voltunk minden alkalommal az ipartestület buzgalma iránt, a jelen esetben nem találjuk egészen helyénvalónak, hogy az ügyet a végsőig foreirozza és egy közhivatalnok ellen, a ki végre is jóhiszeműleg járt el, midőn védelmébe vett egy idegen embert, holmi fegyelmi és egyéb feljelentéseket tegyen. Jól meg kellene fontolnia egy erkölcsi testületnek, hogy a közhivatalnok jó hirneve, reputációja sokkal kényesebb, mintsem holmi szalmaláng folytán, könnyelműen piacra vigyék, pellen-gére állítsák.

Ezt gondoljuk mi tulbuzgóságnak s reméljük, hogy higgadtan megfontolva, az ipartestület vezetősége is osztani fogja véleményünket.

Tarka krónikák.

A repülőgépes ember. Az érdekes özvegy.

Magyarországon minden esztendőben körülbelül ezer ember találja föl a kormányozható léghajót és egy sem csinál titkot a dologból, hanem fölajánlja találmányát a kormánynak. Némelyik egyenesen; a legtöbb azonban protekciót keres.

Herczeg Ferenczhez is eljött nemrégiben egy vidéki földaláló és bemutatta magát, meg a repülőgépet. Szerencsére az utóbbi társzekéren érkezett és nem fért a lakásba.

— Tud már a miniszter az ön találmányáról? — kérdezte Herczeg Ferencz.

— Még nem tud és éppen azért jöttem, hogy Nagyságod kíséretében elmenjek hozzá jelentést tenni.

— Nagyon helyes. Most csak arra kérem, szerelje föl a gépet, hogy teljesen akezióképes legyen. Azalatt én majd átöltözöm.

— Nagyságod kimondhatatlan há-
lára kötelez.

— S ha átöltözködtem, beleülünk ketten a gépbe...

— Hogyan?!

— S átrepülünk a Dunán, föl a várba. Ilyformán minden kétséget kizáró módon bebizonyítjuk a miniszternek, hogy az ön találmánya csakugyan korszakalkotó.

A föltaláló szó nélkül távozott és nem jött többé vissza.

Az alábbi eset egyik reszort miniszterünk legbizalmasabb emberével és titkárával történt meg. A titkár ur egy reggel arra ébredt, hogy a szobájában valaki jár-kel: egy feketeruhás asszony, a ki rögtön, mihelyt észrevette, hogy a szoba lakója fölébredt, siránkozó hangon szónokolni kezdett.

— Nagyságos Uram, én egy szegény özvegy vagyok... hét gyermekem van... magam tartom fenn őket keserves keresetemből... alázatosan kérem kegyes pártfogását... és hogy ajánlja ismerőseinek.

— Micsoda maga? — kérdezte még félálomban a titkár.

— Szülész nő vagyok.

De már erre kiment az álom a titkár ur szeméből. Föülte ágyában és rákiáltott az özvegyre:

— Hát kinek tart maga engem? Hát golya vagyok én, hogy a protekciómat kéri?

Kisült aztán, hogy a szobában azelőtt egy fiatal orvos lakott és az érdekes özvegy mítsem tudott a lakáseseréről.

Humánus adóprés.

Allami adók leírása.

Hozzá szoktunk keserü tapasztalatok alapján: állandóan ütlegelni az adóprést s ime most kisül, hogy szive is van. Erre vall legalább az az értesülésünk, hogy Fauszt Elek pénzügyigazgató előterjesztésére és javaslatára Lukács László pénzügyminiszter tegnapi leiratával nyolcvankét hajduszoboszlói napszámossal engedte el 4413 korona 38 fillért kitevő adóhátralékát a dologi végrehajtást is mellőzve.

Eddig szól a hír, mely 82 szegény családnak adja vissza éjszakai nyugodalmát, a mit eddig gyakorta megzavart álmok közepette a kótyavetyét jelző dobpergés rémes víziója. Fauszt Elek pénzügyigazgató humánus, nemeslelkű cselekedetét szinte fölszeges dícsérő szavakkal honorálni. Legnagyobb jutalma a nemes tettnek az a boldogító tudat, hogy 82 családnak adta vissza már-már elveszett hitét, reménységét.

De úgy tudjuk, hogy Debreczen pénzügyigazgatója tovább folytatja áldásos törekvéseit. Nem engedi, hogy szegény napszámra járó családok feje felett elárvarezzék jóformán mindent érő viskójukat, a melynek eladási ára ugysem fe-

dezné az állam követelését, legfeljebb részben — míg jómaguk földön-futók, hajléktalanokká lennének. Ugyanígy, előterjesztésére Vámpérecsen s a vármegye más három községében engedte már el a pénzügyi kormány az adóhátralékot hasonlóan vagyontalan családoknak, kik mindannyian áldva-áldják a sokat átkozott adóprés nemeslelkűségét. Most újabb irányú előterjesztések vannak utban a miniszterhez, a ki minden valószínűség szerint beleegyezését adja ezekhez az adóleírásokhoz is.

Fauszt Elek pénzügyigazgató a legközelebbi megyei közigazgatási-bizottsági ülésen fogja előterjeszteni a h.-szoboszlói adóleírásokat.

* **Ankét a lelenczház ügyében.** A debreczeni állami lelenczotthon ügyében értekezlet lesz szombaton Budapesten Széll Ignác belügyi államtitkárnál. Jelen lesz az ankéton Puky Gyula főispánon kívül a városi tanács képviselőjében Komlóssy Arthur főjegyző Aczél Géza főmérnök, Szabó Kálmán jegyző a lelenczház ügyének előadója, a gyermekvédő egyesület képviselőjében pedig Kenéz Gyula dr. bábaképezdei igazgató.

* **A világitási vállalat üzleti szabályzata.** Debreczen város törvényhatóságának jog- és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok elnökletével tegnap délután három órakor ülésezett a város székházának nagytermében. Jelen voltak a bizottsági ülésen az elnöklő Vecsey Imrén kívül: Komlóssy Arthur főjegyző, Roncsik Lajos főszámvevő, Körner Adolf tanácsnok, Varga Károly jegyző, Szabó Kálmán jegyző, Debreczeni Jenő, Kovács József, Szántó Győző, Bechert Manó és Kardos László. — A bizottság a városi világitási vállalat új üzletszabályzatát tárgyalta. Debreczeni Jenő gázgyári igazgató terjesztette elő az üzletszabályzat tervezetét, mely nagyjában mindössze módosítása a régiek s melyet pontról-pontra megvitatva, a bizottság némi változtatással, stiláris kijavítással — jóváhagyásra fog ajánlani a közgyűlésnek. Ma délután három órakor ismét összeül a bizottság és tovább folytatja a ma félbehagyott üzletszabályzati terv megvitatását.

* **Az államosított vármegyei pénzközelés.** A megyei adók állami kezeléséről alkotott törvény tudvalevőleg jövő esztendő januárjának első napján lép életbe s így a megyei számvevőség és pénztár a pénzügyigazgatóság hatásköréhez fog tartozni. Fauszt Elek pénzügyigazgató azt javasolta a miniszternek, hogy a vármegyei számvevőség 2 s a pénztár 1 hivatalnok — a pénzügyigazgatósági számvevőséghez helyeztessék át — a felszaporodó munkálatok elvégzésére. Tegnap érkezett le ez ügyben a döntés s a miniszter jóváhagyta a pénzügyigazgatóság előterjesztését.

* **Hat és fél kilós akta.** A bünkrönika részletét hat és fél kilós akta zengi

tegnap óta a városházán. Ledendovszky József és kiskoru gyermekei illetékességi ügyében írták össze a hivatali urak 1895 óta írták ma is, fényes kilátásokkal biztatva a jövőre. A hét folyamán a belügyi kormányhoz kerülnek föl a súlyos argumentumok és nem lehetetlen, hogy félmázsára szaporítja — mire visszaér, a hivatalos czopf, a szent bürokracia.

* **Lejárt tanári pályázat.** Somogyi Pál megüresedett tanító-képezdei tanári állására kitűzött pályázati határidő a mai napon jár le. Az állásra öten pályáztak. Négy pályázónak a nevét már közöltük a minap, csupán Báthory Gábor halasi ev. ref. gimnáziumi tanárról nem emlékezünk meg eddigelé, mivel a pályázata csak tegnap érkezett az egyházi hivatalhoz. Báthory Gábor debreczeni ember, a ki két éven át élvezte a debreczeni egyház egyik alapítványát és szénior is volt a főiskolában.

* **Fülöp rendőrbiztos állapota.** Szána-közö részvétellel érdeklődik Debreczen közönsége az öngyilkosságot elkövetett Fülöp rendőrbiztos állapota iránt. Három golyóval testében vívódik a halállal a jobb sorsra érdemes ember. Esméletét teljesen visszanyerte s az orvosok mindent elkövetnek életben tartásához, de még most nagyon válságos az állapota. Sebláza nincs, de valószínűleg hat-nyolcz nap múlva ez is előjő s ennek lefolyása lesz döntő a halálraszánt erős ember felgyógyulásánál.

* **Kasszafurók Budapesten.** Budapestről telegrafálja tudósítónk: Hosszabb szünet után ma éjjel ismét dologba léptek a főváros kasszafurói. A Józsefvárosban behatoltak egy könyvkötő irodájába s igen ügyes angol szerszámokkal megfúrták s kirabolták a „betörés- és tűzmentes“ vaskasszát. A betörés részletei a következők: A Scitovszky-tér 1. számú ház pinczejében van Dárday Aladár könyvkötő műhelye. A sarokház kapuja a József-utczára nyílik. Ma reggel öt óra felé a házmester a járdát söpörte, a mikor észrevette, hogy a pinczébe nyíló helyiség vasajtaja nyitva áll. Fölfedezéséről rögtön értesítette Dárday Aladárt, a ki a szomszédos házban lakik. Dárday hamar bejött s a közeli rendőrrel és a házmesterrel lement a műhelyébe. Vaskasszája a helyén volt, de a bal oldalán a betörők megfúrták. Kívül tizenkét centiméter széles nyílást fúrtak, a belső falon pedig egy igen kicsiny, alig hat centiméter széles, szép kerekre megfúrt lyukat nyitottak. A kasszából kivették a benn volt kétezer korona készpénzt s két takarékpénztári könyvet. A pénzt a betörők elvitték, ám a két takarékkönyvet otthagyták az egyik asztalon, mert észrevették, hogy a két könyv fentartással van elhelyezve s a pénzt csak a betevő maga veheti fel. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a betörést ketten követhették el. Az egyik tettes egy igen apró emberke lehet, mert felnőt ember normális karja nem fér keresztül a kassza belső falain furt kicsiny nyíláson. A vasajtón erőszak nyomai nem láthatók s valószínű, hogy a tettesek a különben könnyen nyitható, de két kulcsra járó ajtót alkulcsokkal nyitották ki. A betörők elvittek magukkal egy revolvert is. Közrekerítésük iránt a rendőrség minden intézkedést megtett. A megfúrt kassza bécsi tűz- és betörésmentes pénzszerkezetgyárból való.

* **Munkaszünet a hivatalokban.** Debreczen város törvényhatóságához tegnap érkezett meg *Torontál vármegye* átirata, melyben a *hivatalnokok vasárnapi munkaszünete tárgyában* a képviselőházhoz intézendő kérvényének hasonszellemű felirattal való támogatását kéri. A városi törvényhatóság valószínűleg az e hó 26-án tartandó közgyűlésen veszi tárgyalás alá a *torontáliak* megkeresését.

* **Pusztító árvíz.** A folytonos esőzés nemesak az apró folyókat nyomta ki medréből s ez által óriási károkat okozott, de most már a nagyobb folyók mentén is általános rémület fogta el a lakosságot. A felső tiszamenti községek után most már a marosmenti községek is veszélyben vannak. A hegyek közül lefutó nagy víztömeg ugyanis a Maros vizét kiszorította medréből s tegnap már iszonyu rombolást vitt véghez. Zám, marosparti községben lévő nagy fűrésztelepet elsodorta az ár s magával vitte a telepen felhalmozott nagy faanyagot, a mit azután oly erővel zudított a Soborsin és Kápolnás között lévő fahidnak, hogy annak egyes részei összeomlottak. A lakosság, a mint észrevette a veszedelmet, — hogy az egyetlen összekötő hidat, a mely Krassó-Szörény- és Aradmegye között van, — megmentsék, tömegesen futottak a vészhelyre, hogy a felhalmozódott faanyagot lebocsássák. A mi csak küzdelem után sikerült is némileg. — A Maros vize a krassó-szörénymegye oldalán lévő alacsonyabb fekvésű Birkis, Kápolnás, Valemaré és Lalsincz községek alsó részét már teljesen elöntötte s ha még tovább tart az áradás attól, lehet tartani, hogy az említett községeket teljesen elfogja pusztítani. Popeszku Aurél főszolgabíró a veszélyeztetett helyeken tartózkodik, hol a lakosság most védtöltések huzása által iparkodik az ár terjedésének elejét venni, a mi azonban csak ugy remélhető, ha az esőzés megszűnik. A lakosság kitünő termését az ár teljesen tönkretette.

* **Öngyilkosság a borbélyüzletben.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap délbén — mint budapesti tudósítónk *telegrafálja* — az Aréna-ut és az István-ut sarkán levő borbélyüzletben. Néhány perczel tizenkettő előtt támolgyó részeg ember lépett az üzletbe. Rövid ideig volt csak benn, a mikor a helyiségből rémes jajveszékelt hallatszott. A járókelők összeszédültek, egyik-másik bátrabb ember be is merészkedett a kis üzletbe. Oda benn az ember vértócsában feküdt s a rémes látvány azt a hitet keltette, hogy a sebesültet a borbély vágta meg. Mire azonban a mentők kiértek a sebesülthöz s eszméltre hozták, az illető megvallotta, hogy öngyilkos szándékkal maga vágta fel a balkarját. Éles zsebkését olyan erővel döfte a karjaiba, hogy az izomzatát s átvágta. Gergely Józsefnek hívják, az Ilka-utczában lakott. A Rókus-kórházban ápolják.

* **Kinevezés.** *Fauszt* Elek pénzügyigazgató *Thót* László díjtalan adóhivatali gyakornokot a *h.-bőszörményi* kir. adóhivatalhoz díjas adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

* **Wollner testvérek.** A *Széchenyi-utca* végén, hatalmas vízmentes ponyvasátor alatt kitünő erőkből álló gárdával mulattatja a *Wollner Testvér Cirkus*

Variette-je a nagyközönséget. Estről-estre előkelő közönség tölti meg a *czirkuszt*, különösen sokat tapsolva a szép *Pavey* nővéreknek, a kitünő *jongleur*nek és a kutya-idomító bohócnak. Naponta változik a műsor is és a közel jövőben új művészek érkeznek a társulathoz, melyet melegen ajánlunk a nagyközönség figyelmébe.

* **Bűnös szerelem.** *Csató* Juliska *Mezőtúrról* került Debreczen egyik bünbarlangjába, hol rohamosan haladt lejjebb a tisztességtelenség lejtőjén. *Csató* Juliska mitem tud a szerelem romantikájáról s ez a jó természete hozta bajba tegnap. *Donogán* Bélával ismerkedett meg, kitől beszélgetés közben 30 korona értékű óralánczát ellopta. A jeles hölgy a sikeres művelet után eltűnt Debreczenből s mire *Donogán* jelentést tett ellene, már ungon-berken tul járt. A rendőrség táviratozott utána *Mezőtúrra*, mert valószínű, hogy a festett arczu szépség oda vette utját.

* **Utóállítás.** A sorozásról elmaradt hadkötelesek felülvizsgálata végett e hó 20-án pénteken utóállítás lesz a *Korona-vendéglő*-ben. A polgári- és katonai vegyes bizottság előtt huszonnégy leendő hadfi fog megjelenni, várva a boldogító *tauglich* kimondását.

* **Harczszzerű czéllövészet.** A Sárkúti tanyánál levő katonai nagyfóvársági és harczszzerű lőtérén folyó évi június hó huszadikán a helybeli es. és kir. 7. huszár ezred által harczszzerű czéllövészet tartatik. A czéllövészet reggel 7 órakor kezdődik és déli 12. órakor végződik. Mint-hogy a czéllövészet megközelítése életveszélyes, az érdekelt közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai- és illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhivatik.

* **Késő virágzás.** *Sziporka* Mária, tisztos ábrázatu özvegyasszony, már az ötven felé eviczkél az élet hajóján, hanem azért még erősen *sziporkázik* szívében a szerelem hevítő tüze. A jővérü matróna egy tizenhat éves bakfis első szerelmével ragaszkodik *Kocsis* István kalapossegédhez, aki életidejére nézve akár fia is lehetne. A napokban ugy tapasztalta, hogy az ő szerelme boldogító tárgyát a csapodár szívü *Kiss* Terka mindenáron el akarja hódítani. *Sziporka* Mária nem csinált szerelmi drámát a lelketepesztő kérdésből, hanem felment a rendőrséghez s ott előadta *Kiss* Terka életrajzát. A megbántott özvegy egy eláztatta a gyűlölt vetélytársat, hogy a rendőrség a csábitó *Terkát* *Bethlen-utczai* tisztességtelen foglalkozásától letiltja s egyuttal megmutatja neki az utat illetőségi helye felé. *Sziporka* Mária pedig boldog s áldja az érdemes rendőrséget, mely szerelmi ügyekben is ily tapintatos eljárást tud tanusítani.

* **A katoná-árvák felvétele.** A m. kir. honvédség árvái részére illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyeken szeptember hó 1-től a *József fiú-árvaházban* két hely, az *Erzsébet leány-árvaházban* pedig egy hely kerül betöltés alá, mely helyek betöltésére vonatkozólag a honvédelmi miniszter Debreczen város tanácsához is megküldte a pályázati hirdetményt. Ezen árvaházakba illetve alapítványi helyekre való felvétel

kellékei a következők: a., az, hogy a felvétetni kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe sorozott, vagy tartozó apának törvényes leszármazója, b., vagyontalanság, c., félárvánál (a kik t. i. apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága, d., hogy az árva 6-ik életévét már betöltötte és hogy a fiú-árva a 10-ik, a leány-árva pedig a 12-ik életévét még tul nem haladta, e., hogy éptestü és elméjü, a himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltott. Az árva kora és a szülők elhalálózása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlő-oltás és a vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően felszerelt kérvények f. évi aug. hó 2-ig a Honvédelmi miniszterhez nyújtandók be. Felvilágosítást ad a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

x **Donogán és Somossy** üzletében tanulók felvétetnek.

x **Földes-féle Margit-crém.** Nemesak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a *Földes Kelemen* aradi gyógyszerész által készített *Margit-Crém* az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arczot üdit, fiatalit, finomit. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ránczokat és egyéb bőrbajt eltávolít. Minden hölgynek nélkülözhetetlen. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér, puder (3 színben) 1.20 kor. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

x **Komlóssy Lajos** csemoge üzletében tanuló felvétetik.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb franczia módszer szerint készített kitünő *Pármái ibolya szappant*, mely a frissen szedett *ibolya* gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott *bőrönomító* s üditő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: *Szabó Béla* gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon* Főraktár: *Debreczenben Kálnai* Lipót urnál. Ugyanott kitünő gyermek szappanaim és más mosdó szappanaim 20 fillértől fel-felé kaphatók.

TANÜGY.

Évzáró-ünnepély. A helybeli isr. iskola e hó 20-án tartja tanévzáró-ünnepélyét a *Deák Ferencz-utczai* templomban. Az istentisztelet reggeli 9 órakor veszi kezdetét. Az ünnepély műsora a következő. 1. *Mátovu-ima.* Énekli a templomi énekkar. 2. *Hymnus.* Énekli a tanuló ifjuság. 3. *Évzáró-beszéd.* Tartja *Krausz Vilmos* főrabbi. 4. *Jutalmak* kiosztása. 5. *Szózat.* Énekli a tanuló ifjuság. Ez ünnepélyre a szülőket, gyámokat és tanúgybarátokat ezuton is meghívja az iskolaszék.

TÁVIRATOK.

Merénylet a király ellen.

Bécs, június 18. (Saját tudósítónktól.) A londoni *Daily Express* mai száma szenzációs bécsi hírt közöl. Arról értesül ugyanis a nevezett lap, hogy a bécsi rendőrség az olasz rendőrségtől értesítéseket kapott, melyek szerint az olasz anarkisták összeesküvést szöttek *Ferencz József* király ellen. *Egyik társukat, egy Bécsben élő anarkista szabót biztalt meg királyunk megölésével.* A merénylet híre a müncheni lapokba is eljutott és a legkínosabb szenzációt keltette. A bécsi rendőrség leszigorubban titkolta az esetet és udvari körökben sem tudnak róla semmit. Sokan a király tegnapi *hochsneebergi* utazásának elhalasztásában a merénylet hírrel összefüggést találtak.

A keszthelyi kadét ügye.

Keszthely, június 18. (Saját tudósítónktól.) Báró *Puttheány Zdenkóról*, a tragikus véget ért kadétról a vizsgálat kiderítette, hogy *ő maga oltotta ki az életét.* A esendőrökkel váltott szavai után föbelőtte magát. Mikor a esendőrök a kik a koromsötétségben — az eset éjjel 1 órakor történt — azt hitték, hogy rájuk lő, négy lövést tettek feléje, a kadét már átlót fejjel feküdt a kövezeten. *Puttheány* különben, a mint leveléből kitűnik, már hetekkel ezelőtt foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Állítólag már a kadétkisiskolában is emlegette, hogy öngyilkossággal fog kimulni.

Állomásfőnök — kisasszony.

Bécs, június 18. (Saját tudósítónktól.) Az osztrák vasut-miniszter a *bozen-meráni* vasut *Vulpián* állomás főnökévé egy nőt nevezett ki. Ha a kísérlet beválik, több nőt fognak hasonló állásba kinevezni.

Szerencsés számok.

Budapest, június 18. (Saját tudósítónktól.) Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

5000 koronát nyert: 82990.
3000 koronát nyert: 12586.
2000 koronát nyertek: 8217, 12779.
1000 koronát nyertek: 10029, 38214, 38539, 51720, 72277, 78192.
500 koronát nyertek: 11504, 36619, 57866, 58754, 59623, 85554, 86555, 86830.
300 koronát nyertek: 975, 4304, 5922, 7289, 14566, 19149, 10789, 21356, 23384, 29119, 34840, 39186, 42059, 43449, 44560, 47289, 47554, 56743, 58356, 62721, 64449, 66005, 74201, 79132, 81214, 84043, 84649, 88920, 89938, 91144, 92870, 97635, 99702.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

Találmány a háboru ellen.

Páris, június 18. *Humbert* francia tüzérkapitány oly készüléket talált fel, mely a lövésnek dörrené-

sét, füstjét, villanását teljesen megakadályozza. A feltaláló szerint a találmány folytán a háboruviseles a jövőben teljesen lehetetlen lesz.

Gyilkos villám.

Keszthely, június 18. (Saját tudósítónktól.) Karmacson a tegnapi zivatar alatt a mezőn dolgozó munkások közül egy három hetes és egy idősebb házaspár az egyik fa alá vonult. A villám beütött a fába és *Kása Annát*, öt gyermek anyját s a fiatal asszonyt menten agyonütötte. A fiatal házasembert nagybetegen vitték haza, ellenben az idősebb házasembernek semmi baja sem történt.

A bányalég áldozatai.

Esztergom, június 18. (Saját tudósítónktól.) A tegnapi napon történt szászvári bányalégrobbanásnál benrekedt kilencz munkást ma kihozták. Három még életben volt közülök.

A pécsváradi képviselőválasztás.

Pécsvár, június 18. (Saját tudósítónktól.) *Egry Béla* függetlenségi jelölt *Vedella Mihály* néppárti jelölttel szemben 275 szótöbbséggel képviselővé választott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Drága verseskönyv.** A „*Rózsák között*” című verses kötet szerzője bizonyára álmodni sem merete volna, hogy a bíróság mily értékes költészetnek tekinti lantpengetését. A drága verseskönyv különben bűnügyi uton került a bíróság elé s lehet, hogy a szép költemények nagyon megnyerték a bíróság rokonszenvét, azért értékelték olyan drágára. Ugy esett az eset, hogy valami *Lupesu Zsupos* János nevű újvári esavargó elindult koldulni s hivatalos funkciója közben bevettől *Rózsa* Jakabnéhoz is, kitől könyörgő hangon kért egy kis alamizsnát. *Rózsa* Jakabné a „*Rózsák között*” című verseskötet boldog tulajdonosa eltávozott, hogy valami adományyal megboldogítsa a siránkozó férfit. *Zsupos* felhasználta a kínálkozó alkalmat s a drága verseskönyvet hirtelenében rongyai közé rejtette. *Rózsa* Jakabné később észrevette a könyv eltűnését s jelentést tett a költészet kedvelő koldus ellen. A kir. törvényszék tegnap tárgyalta a verstolvaj *Lupesu* bűnügyét s az ellopott verskötetért hat hónapi börtönt szólt a nyakába. Így a „*Rózsák között*” című költeménykötet körülbelül 140 koronára értékelt a bíróság.

§ Három szoknyáért másfélévi börtön.

Mester Mihály még csak huszonnégy éves, hanem azért már szép rekordot ért el a börtönügy terén. Hatszor volt már fogóságba helyezve különböző vétségek miatt, de csak nem javított rajta a bebörtönzés. Alig, hogy szabavlábra került, felmászott *Kálmánchelyi* Gáborné padlására, honnan három szoknyát és ugyanannyi bluzt lopott el. A kir. törvényszék tegnap vette kérdőre ez újabb lopásért *Mester* Mihályt s

mint bűnbe visszaesőt egy évi és hat hónapi börtönre ítélte.

§ **Egy évi börtön két libáért.** A debreczeni kir. törvényszék tegnap egy esztendei börtönre ítélte egy többszörösen büntetett esavargót, a ki betörés útján két libát lopott *Feldmann* Sámuelnéétől. A mult év őszén a hajnali órákban *Feldmanné* erős zajra ébredt fel. Neszelné kezdett és úgy vette észre, hogy a libái zajonganak az udvaron. Kiment és épen akkor lépett ki az udvarra, mikor egy ember, zsákba gyömöszölte a ludakat, zajt csapott és így történt, hogy a jeles tolvajt elfogták *Erdei* András 47 éves esavargó személyében. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet *Oláh* Miklós elnöklele alatt és *Erdeit* egy évi börtönre ítélte. A vádlott felebbezett.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: *Jabloneczay Kálmán.*

IV.

A szenvedély rabja.

(Folytatás)

— Ah! kiálta fel *Crea* grófnő, kíváncsi vagyok!

Miután elbeszélésemet egy árva szóval sem czáfolta meg, — folytatá gazdám — tehát annak igaznak kell lenni. És ha e vádaknak csak egyrésze is való, akkor mi tovább együtt nem maradhatunk!

Mint mondtam egyezkedni akarok, ha elfogadja ajánlatomat, úgy abban a perczben rendben leszünk és ön grófnő szabad lesz mint a madár. Ha pedig nem! Akkor is szabaddá teszem saját önakarotomból.

— Beszéljen, — mondta remegve *Crea* — figyelek!

— Tehát kedves grófnő, ön még ebben az órában elhagyja házamat. Adok önnek végkielégítésül százezer frankot, ha előbb a válásba beleegyező okmányt aláírja. . . Régi udvarlója *Lago* báró itt várja önt birtokom határánál, volt annyi eszem hogy őt is magammal hoztam, legrosszabb esetben jó lett volna igazoló tanúnak a leggyalázatosabb váló pernél. De miután ön mindent elfogad, nem lesz szükség a botrány esinálásra.

Crea szónélkül írta alá az elébe tett okmányt, mely most már örökre elszakította az utált polgári férjtől.

Az aláírás után gazdám kivette nagy börtárczáját és urnóm elé olvasta készpénzben a százezer frankot.

Crea grófnő szeme kedélyesen csillogott a bankó halmazra, majd idegesen kapott utánna és ruhájai zsebében rejtette el.

— Asszonyom, — folytatá gazdám — most már rendben vagyunk, kocsim lent vár, azonnal utazhatik. . . Továbbá *Lago* báró is szivepedve várja a határsorompónál.

— Igen — kiáltá teljesen önfelédten *Crea*. — *Lagom* édes *Lagom*! szitek, mert hiszen csak téged szerettelek igazán az életben.

Majd összerogytam ezen kitörés hallatára, Hát én csak eszköz voltam a kezében, kit arra akart felhasználni, hogy férjét a masvilágra expedáljam és majd azután engemet is megöletett volna hogy *Lago* bárójával nyugodtan élvezhessék, a polgárember verejtékes kezeményét.

Egy pillanat alatt mind át futottak ezek a gondolatok égő agyamon. Rettenetesen elkieseredve csaptam szét a szárnyas ajtókat és kezemben magasra tartott törrel rohantam a grófnő felé, hogy átnok, hazug szívét átszurjam.

Eppen leakartam csapni a csalfa — ajkaim által annyiszor összecsókolat kebel felé, midőn egy iszonyu ütést éreztem fejemen, mely elkábított és tehetetlenül rogytam az összetaposott szőnyegre.

*

Egy sötét pinczében ébredtem fel, hova gazdám záratott.

Tudtam, hogy ő ütött le, azt is tudtam, hogy tettemért a legkinosabb halállal fogok meghalni.

Nem sokat törődtem a jövővel, bánatom végtelen keserősége csak növelte a vágyat, hogy mielőbb vége legyen elviselhetetlen szenvedéseimnek.

Már néhány nap óta szinylódtam a pincez oduban. — Egy kerek kis lyukon — mely az ajtóba volt vájva — minden nap bedobtak egy darab fekete kenyeret — és egy sertés hólyagban kevés vizet, — rabszolgáknak ilyen ellátás járt ha börtönben voltak. — Még azt is elhetetlenül kaptam, nem tudtam lenyelni semmit sem.

Az ötödik nap reggelén kinyílik börtönöm ajtaja — és nagy meglepetésemre nem fehér arcú kinzóim léptek be azon — hanem fekete testvéreim.

Egyik öreg szerezsen, kinek gyapjú haja csupa fehér volt már mint a hó, közös anyanyelvünkön, halk hangon mondá:

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Debreczen, június 18.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Bágyadt irányzat mellett néhány ezer métermázsza került forgalomba gyöngén tartott árákon. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: esős.

Buza júniusra	7.87—88
Buza októberre	6.53—54
Buza októberre	5.77—78
Zab októberre	5.03—04
Tengeri júliusra	5.10—11
Tengeri augusztusra	11.50—60

Beirónó, a ki könyvelni is tud, ajánlatok a Vasbutor-gyárba, Piacz-utca 83. szám.

Hol a jó és olesó! *Fazekas Kál-* mánnál Hatvan u. sz. (Koszarusz-ház), hol mindennemű földfestékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek olesóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.

ad: 7853.
1902.

Arlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által a Mátai pusztán emelendő esendőrlaktanya felépítéséhez szükséges föld, kőműves, elhelyező-ács, bádogos, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák, valamint különféle felszerelési tárgyak szállításának biztosítására zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik:

Az egyes épületek költségei következőleg vannak előirányozva:

Laképület	kor. 11577-95
Istálló	5949-64
Fáskamara	1076-32
Ol	240-00
Deszkakerítés	2146-40
Összesen	20990-31

Huszezer kilencszáz kilenczven kor. 31 fil. Az összes munkák együttesen vagy munka nemenként külön-külön is kiadatnak.

A verseny tárgyalásban részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bírő helybeli iparos vagy vállalkozó.

Az építéshez szükséges faltégla az építés színhelyétől 400 mtr. távolban fekvő téglatermelési helyen fog ezrét 24 koronájával számítva átadatni; a kőműves munkák vállalkozója köteles a faltéglát onnan saját költségén az építés színhelyére szállítani és ott felhasználni.

A cserép és egyéb téglanyagokat tartozik a vállalkozó a debreczeni városi téglavetőtől beszerezni és szintén saját költségén az építés színhelyére szállítani.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkaelőirányzati összegének megfelelő 5 százalék bánatpénzt készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban a városi házipénztárnál f. év. július hó 4-én d. u. 5 óráig letenni és a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak számmal és betűvel olvashatóan kiirandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt, írásbeli zárt ajánlatok f. év. július hó 5-én d. e. 10 óráig a polgármesteri hivatalban nyújthatók be.

A beérkezett ajánlatok f. év. június hó 5-én d. e. 11 órakor a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, kellően fel nem szerelt, távirati vagy utó ajánlatok avagy kétséget támasztó kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számított 30 napig kötelezettségben marad.

A tervek, költségelőirányzat, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak

Debreczen, 1902. június hó.

A városi tanács.

A mai nyomott anyagi viszonyok és folyton tartó járványok közepette nagy megnyugvás: családját egy fénykép csoportban birni. Ennek teljes eszközlésére csupán a **Gondy és Egey cég** terjedelmes műterme a legalkalmasabb. Tekintve, hogy rajta egy személy alig 1 frtba esik, egyúttal a legolcsóbb életbiztosítás.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogezimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nőülési engedélyék, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tiszti ügyekben a leglelkisemretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai iroda. Tessék a címre ügyelni s más című vállalatokkal össze nem tévesztetni.

TRENCSEN-TEPLITZ

kénisfürdő Felső-Magyarországon.

☞ Kárpátok gyöngye ☜

Tepla-Trencsen-Teplitz állomástól 20 perczuvi távolságra. Magyarország legerősőbb kénisfürdői 37—42 fok C. természetes melegforrásokkal.

Eredeti Iszáp

köszvény, csusz, bénulás, neuralgia, ischias stb. ellen.

Tükörfürdők, külön hölgyek és külön urak részére. Kényelmesen és díszesen berendezett medenczefürdők, hidegvíz gyógyítás, magas hegyi forrásvízzel, message gyógyítás electromossággal, gyógyító torna, savó- és terrrainkúra. Az egészségre és az ember kényelmére való tekintetből minden követelményeknek megfelelő. Olesó lakások, köztük Teplitz-szálló, Garn forrás-udvar, kastély a Sinaház és a Háromszív-ház, melyek különösen ajánlhatók. Jó és olesó ellátás a „Teplitz” gyógy-szállodában, az „Ausztriában” az elefánt szállodában az orthodox-izraliták számára és más vendéglőben. Májustól—szeptemberig a teljes ellátás 6 koronáért. Ellátás nélkül 3 korona: fürdő (ruhával), szoba (fűtéssel). Naponta hangversenyek, színház és más egyéb mulatságok. Szélmentes hely. Pormentes levegő. Hatezernél több vendég. Társas-kocsi és kettősfogat minden vonatnál. A fürdő egész éven át nyitva. A tulajdonképeni fürdő-évad azonban május 1-től szeptember végéig tart. Képes prospektusokat ingyen küld szét a fürdőigazgatóság.

Tavaszi és nyári idény 1902

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3,10 méter hosszú, teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mellény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju- szövet.
" 6.— és 6.90 jobb	
" 7.75 finom	
" 8.65 finomabb	
" 10.— legfinomabb	

Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt., úgy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és megbízhatónak elismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünnben

Minta ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért biztosíték. Magánvevők, ha közvetlen rendelik fenní gyári-forrásnál, jelen-
tekenyen takarítanak.

Vászon, kész fehérnemű,

Menyasszonyi kelengye, Szőnyeg, függöny, Bútorszövetek

← nagy raktára →

Donogán és

Somossy

Kunz József és Társa
utódai cégénél — Kis-
templom-bazár.

Haszonbérbe adás.

A debreczeni ev. ref. egyház iskoláztatási alapjához tartozó 362 kat. hold 1300 négyszögöl szepesi földbirtok, mely most Őri Mihály ur haszonbérletében van, folyó 1902. évi október 1-től számítandó 12 évre a presbyteri gyűlés rendelkezése nyomán az ev. ref. egyháztanács-
termében 1902. évi július 3-án dél-után 4 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. A haszonbérletre nézve az árverés megkezdéséig zárt ajánlatok is adhatók be, melyek a nyilvános árverés befejezése után bontatnak fel. Az árverési részletes feltételek az ev. ref. egyház hivatalában a hivatalos órák alatt Hódy Béla levéltárnoknál tekinthetők meg.

Debreczenben, az ev. ref. egyház presbyteriumának 1902. évi június hó 15-én tartott gyűléséből.

Az elnökség.

Divatos női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .
SZINES

ANGOLVÁSZNAK
COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-
FOULARD, SAVANNAH,
CHINÉ CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.
és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-
VÁSZNAK

15 krajczártól
22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABÓ LAJOS FIAI cégénél
Debreczen, Rózsater.

Nemes rózsafák

a legmegbízhatóbb kitűnő fajokban kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula

műkertészek

rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut mentén virág csarnok fő piacz nagy tőzsde mellett.

Nagy készlet

tavaszi kiültetésre minden féle dísz és virító növényekből.

— Kézít —

Csokrokat,

Koszorukat,

Virág-kosarakat, és

mindenféle virág munkákat

a legfinomabb ízléssel legujabb divat szerint

rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó nagy raktár. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Kertek és virág ágyak készítése szolid áruk mellett teljesítetik.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csuz. köszvény, ischiss, ízületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üdítővíz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva.

Szivattyúk

mindennemű házi és nyilvános ezélokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
Csövek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási
betéti társaság

W. GARVENS, WIEN, |

I. Schwarzenburgstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kútkészítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.